

1901 9. Jan. 1891: 1. Beh. af Lovf. om Styrmandseksamen m. m. 1902

Mænd ud over den rent praktiske og tekniske Sære, hvori de befinde sig, og ligesom give dem Interesse for Livets andre Forhold. De ere jo Jagttagere af mangt og meget paa deres Kyster Jorden rundt, og de kunne derfor paa mange Maader betale Staten tilbage, hvad denne har ofret mere paa deres Uddannelse, selv om Tiden for denne forlænges. Vi have set udmærkede Eksempler paa, hvorledes Slibsførere have sendt ej blot Planter og Dyr hjem fra de fremmede Egne, de have besøgt, men ogsaa andre Ting af større Interesse og til fordeligere Oplysning for deres Medborgere, og det kunde ske i langt større Maalestof fra danske Koffardmænds Side, hvis deres Uddannelse i disse Jag havde været fuldligere, samtids med at Fordringerne til Styrmandseksamenen stærkedes. Men denne Indsigt i forskellige Forhold faa de ikke Lejlighed til at udvide, naar de efter Gennemførelsen af deres Styrmandseksamen skulle fuldføre de praktiske Krav, der stilles til dem under de nuværende Fragtforhold, naar de skulle sætte Bo og virke i deres Kald saa godt som muligt. De naa ikke tilbage til en saadan Undervisning senere i deres Liv, og derfor bør disse Skoler, jeg gentager det, være saaledes indrettede, at denne Undervisning kan gives dem der og gives dem i en tilstrækkelig lang Tid, hvorefter saa de Understøttelser, der gives til de fattige Elever, bør være indrettede. I ethvert Fald kan denne Undervisning gives ved en saadan Overensstemmelse i Planen, at det ikke vil kræve lang Tid. Jeg lægger Dem dette paa Sinde. Men i samme Grad, som jeg lægger Dem dette paa Sinde, og især Østeligheden af, at de, som komme i Berøring med vore Sømcænd — deres Fædre ere paa Søen, og deres Opdragelse afhænger af den Undervisning, de faa — kunne saa Agtelse for deres aandelige Udvikling — jeg siger, at i samme Grad, som jeg lægger Dem paa Sinde, hvilken Betydning det har, at de have faaet gode Kundskaber og ikke mindst en human Tænkemaade under den aandelige Udvikling, de kunne have indhentet ved Undervisningen i de andre Jag, i samme Grad hævder jeg, at man ikke vil fortryde, hvad der her skal ofres mere; Samfundet vil faae det tilbage igen, Men

skal dette være Tilfældet, kan det ikke naas ved at sprede et saadant Formaal for denne Lov. Altsaa det første Afsnit med et saadant humanit Tillæg naa de ikke ved at anerkende saadanne Skoler, som bestyres til Eksempel af en enkelt jævn Styrmand, der ikke har nogen særlig Uddannelse, med nogle Timelærere til at opfylde Eksamenfordringerne. Det er en Misforstaaelse. Naar jeg har sagt dette, nærer jeg i Grunden det Haab, at den ærede Minister i Virkeligheden er enig med mig. Han vil ikke have sine Sømcænd ensidig uddannede. Han er ikke fornøjet med, at de kunne styde en Kanon af og styre et Skib, han lærer dem mange Ting. Han glemmer ikke i sin Mastinit-skole, i sin Underofficersselevskole og i Søofficersskolen at tage de forskellige andre Discipliner med i Undervisningen, hvilket jeg har haft Lejlighed til ad to Veje at se en særlig Nytte af. Men saa maa 3dje Afsnit anlægges noget anderledes.

Med Hensyn til 4de Afsnit har jeg en Bemærkning at gøre. Navigationsdirektøren skal efter de nuværende Bestemmelser konstitueres i 3 Aar og kan da først saa fast Ansættelse, men disse 3 Aar regnes med som Tjenesteaar ved Ansættelse af Lønning, Tjenestetilleg o. s. v. Her i Forslaget er dette ganske udført. Navigationsdirektøren udnævnes af Kongen. Jeg vil sige, at det kan hælde, at en Minister kan tage fejl selv med den bedste Vilje af en saadan Mands Evne til at bestyre dette Embede, og ja kende vi den almindelige Praksis og den danske Blødhjertighed. — Selv om man har taget fejl, og der kan ske Ulykke derved, nænner man dog ikke at afstedige ham. Den vedkommende kan være en meget dygtig Søofficer — i Reglen vil det vel være Søofficerer, der udnævnes til denne Post, om jeg end ikke tror, at det er bestemt, at det skal være en Søofficer — men derfor er det ikke sagt, at han er stiftet til denne Gerning, der jo i mange Henseender hviler paa helt andre Forudsætninger end dem, hans Opdragelse har givet ham. Jeg skal imidlertid ikke foreslaa at vende tilbage til de 3 Aar, som bleve indførte i 1880, og som man i Grunden fra Regeringens Side var overmaade vel fornøjet med, men jeg skal henstille, om man ikke vil bestemme, at Navigationsdirektøren skal konstitueres